

Cine au fost sfinții martiri Inna, Pinna și Rimma?

În luna ianuarie, în 20 de zile, se face pomenirea Sfinților Mucenici Inna, Pinna și Rimma.

Aceștia erau din Sciția Mică și au crezut în Hristos ca urmare a predicii Sfântului Apostol Andrei, fiind ucenici ai acestuia. Tradiția spune că ei înșiși au fost propovăduitori ai lui Hristos și pe mulți i-au adus la credința în El și îi botezau.

Într-o iarnă, conducătorul unui trib barbar i-a prins și i-a silit să jertfească idolilor, dar ei au refuzat. Și atunci, aceștia au fost legați de niște bușteni și au fost aruncați în Dunăre, suferind înghețul și moartea pentru credința în Hristos.

Asta spun cele mai multe variante de sinaxare, care pot fi accesate pe internet în mai multe limbi, inclusiv în limba rusă. Interesant e că portalul rusesc "pravoslavie.ru", specializat în publicarea vieților și icoanelor sfinților, scrie (pe pagini diferite) că acești trei martiri au fost **traci, goți**, și chiar „**slavi din Sciția Mică**”.

Înainte de a continua subiectul trebuie să remarc interesul sporit al rușilor pentru acești Sfinți, mai ales că și numele lor sunt foarte cunoscute și destul de populare printre ruși. Drept că, în percepția populară rusească, aceste nume bărbătești sunt considerate feminine. Mulțimea de femei care poartă numele Inna sau Rimma (mai rar Pinna), au ocazia să cumpere din magazinele bisericești icoane cu Sfinții (bărbați) Inna și Rimma, având și specificarea „slav din Niviodunum”.

Aceste date contradictorii (slavi, goți, Dunăre, sec. I, Apostolul Andrei, etc.) m-au făcut să caut mai mult. Dar până a ajunge să analizăm diferențele din Sinaxare, trebuie să ținem seama de următoarele date istorice:

1. Izvoarele istorice, inclusiv cele mai slavofile, nu amintesc de popoarele slave mai devreme de secolele V-VI, iar în mod clar și sistematic abia din secolele VII-VIII. Nici goții n-au ajuns în Sciția mai devreme de secolul al III-lea. Prin urmare, Sfinții Inna, Pinna și Rimma nu putea fi nicidecum slavi, iar dacă au fost goți, nu

puteau fi și ucenici ai Apostolului Andrei. Anacronismul este evident!

2. O provincie cu denumirea de "Sciția Mică" (cuprinzând Dobrogea de astăzi) apare abia la sfârșitul secolului al III-lea, în timpul împăratului Dioclițian. Deci, pe timpul Apostolului Andrei "Sciția Mică" nici nu exista. Pentru obiectivitate trebuie să mai precizez că legenda misiunii Sf. Apostol Andrei în Scriția Mică/Dobrogea și

pretenția unui "creștinism apostolic românesc", este infirmată de majoritatea oamenilor de știință din lume, inclusiv de mulți istorici români. Bineînțeles, nu-i momentul să dezbatem acum această teorie, dar suntem obligați să ținem seama și de acest aspect, mai ales că, în ciuda tendinței generale de a-i "româniza" pe majoritatea sfinților care au trăit sau au suferit lângă Dunăre, numele martirilor Inna, Pinna și Rimma nu se prea cunosc în mediul teologic românesc.

De ce oare? Cine sunt totuși ei? Care informații merită mai multă credibilitate?

"Enciclopedia Ortodoxă Rusă" (vol. 22, pp. 679-380), în articolul dedicat celor trei

martiri, semnat de D.V. Zaițev, ne spune că actul martiric primar (din sec. IV) nu se păstrează, ci doar un rezumat al acestui din sec. XI (Paris. Gr. 1488). Alte versiuni ale Sinaxarului le avem în manuscrisele *Syn CP. Col. 407*; *Paris. Gr. 1617*; *Ambros. B. 104*. Minologiul Constantinopolitan din timpul lui Vasile II Macedonianul (anul 958), aflat acum în Biblioteca Vaticanului, în care găsim și o miniatură cu chipurile celor 3 martiri ([aici](#) la o rezoluție mai bună), ne spune că acești trei martiri ar fi pătimit în Gotia, iar râul din imagine este, cel mai probabil, Dunărea, întrucât, în paralel se folosește și denumirea de Sciția.

Așa cum observă același D. Zaițev, în secolul XIX, când sporește interesul rușilor pentru acești sfinți, arhiepiscopul Filaret Gumilevski identifică numele lui *Inna*, *Pinna* și *Rimma* cu Sfinții *Firs*, *Chiriac* și *Hellinic* (*Calinic*), menționați în Martirologiul Fericitului Ieronim la data de 20 ianuarie. Mai mult decât atât, ierarhul rus identifică orașul francez Nivedun cu românescul Niviodunum (acum Isaccea), iar numele *Inna*, *Pinna* și *Rimma* ar fi, după părerea lui, variantele gotice (prebaptismale)

ale numelor menționate de Ieronim. Aghiolgia modernă respinge această identificare inclusiv din cauza că însuși Ieronim, după toate probabilitățile, prezintă informații greșite despre cei trei Sfinți. Conform ActaSS. Nov. T. 2. Pars 2. P. 50-52, mucenicul Chiriac a suferit în Nicomidia, iar Firs și Calinic – în Bitinia, pe la mijlocul secolului al III-lea.

O altă informație interesantă despre Sfinții Inna, Pinna și Riima aflăm în "Istoria Bisericii Ruse" scrisă de profesorul rus Evghenii Golubinski (sec. XIX). Acesta considera că cei trei martiri ar fi pătimit în Crimeea și, conform unei tradiții locale foarte vechi, la șapte ani după moartea lor martirică, au fost mutate în orașul Alușta (fostul Alisc sau Alix) în data de 20 iunie. Anume aceasta era și data lor de pomenire, iar data martiriului lor, adică 20 ianuarie, "a fost inventată" mai târziu, lăsând ziua de 20 și alegând cea mai rece lună a anului, ianuarie, pentru a corespunde descrierii sfârșitului lor martiric.

Un alt cercetător rus pe nume Nicolae Solnțev, într-un **articol** despre viața celor trei martiri, îi consideră pe aceștia "*primii sfinți ruși*". Ca să ne fie mai ușor să-l înțelegem, trebuie să

remarc că acest teolog susține teoria misiunii Apostolului Andrei până la Kiev, care e la fel de controversată și lipsită de temei ca și cea legată de Dobrogea. Nu mai zic că, poporul care locuia pe atunci în Crimeea poate fi numit "popor rus" în aceeași măsură în care vechii dobrogeni pot fi considerați români. (Deci, din acest punct de vedere, nu trebuie să ne grăbim a condamna premisele lui N. Solnțev.)

Pe lângă mărturiile aduse de D. V. Zaițev, N. Solnțev aduce și mărturia lui Jakobus de Voragine în "Acta Sanctorum" (sec. XIII):

"De Sanctis Martyribus Inna, Pinna, Rimma. *Non sit calidum et splendidus sicut crystallus Inna refrigerandi vim habet ad fortes illius, Pinnensem Rima. Et in agonibus martyrum, quaedam prouinciae conuenerunt, et idolis servientes, quo capta barbaros ad praesidem. Christus praecepit ut a frigus Confessoris. Martyr accideret structum solidus acta in medio aquarum: et quamvis per ventosa frigoribus et corpus aquae gelu constricti et sedebam tristis usque peruenit ultimum vita, operam ad eorum beatitudinis rutsi anima Dei".*

După cum vedem, textul latin nu menționează nici locul și nici etnia celor trei martiri. Pornind de la această relatare, Nicolae Solnțev consideră că aceștia n-au avut nici o legătură cu Sciția Mică, nici cu Dunărea, iar localizarea lor trebuie să se bazeze pe alte mărturii decât cele aghiologice. Unul din principii ar fi *aria de răspândire a numelor*, iar altul ar fi *evlavia poporului și construcția de biserici în cinstea lor*. (Menționăm că ambele principii au fost folosite și de teologii români în încercarea de a argumenta teoria misiunii Sf. Apostol Andrei în Dobrogea.)

În urma cercetărilor, N. Solnțev constată că țara în care aceste nume sunt cele mai răspândite este Rusia și sudul Ucrainei; singura biserică din lume închinată acestor martiri se află în Crimeea (în orașul Alușta), acolo unde misiunea Sf. Apostol Andrei este mult mai plauzibilă sau, cel puțin, nu este atât de mult contestată. Mai mult decât atât, tradiția locală (confirmată până în 1950 de Sf. Luca al Crimeii) spune că tot acolo s-au păstrat mult timp și moaștele celor 3 martiri, dar că ele au fost distruse de tătari.

Studiile moderne ale lui Noel Lenski (*The Gothic Civil War and the Date of the Gothic Conversion* // GRBS. 1995. Vol. 36. N 1. pp. 51-89), Zeev Rubin (*The Conversion of the Visigoths of Christianity* // Zurich, 1981) și Giovanni Antionio Nigor (*Dinamiche multi-etniche e interreligiose oltre il limes Danubiano: Niceta, Inna e altri martiri goti* // vol. "Classica et Christiana", 7/1, 2012, pp. 201-220, UAIC Iași) – toate disponibile pe internet – infirmă teoriile enunțate anterior de ruși. Aceștia demonstrează că cei trei martiri într-adevăr erau goți și au fost înecați în Dunăre în secolul al IV-lea. Bineînțeles, în mod automat, dispăre și legenda despre legătura acestora cu Sf. Apostol Andrei, care oricum este una târzie și trezește multe suspiciuni.

Cum s-a întâmplat ca în Crimeea să fie o biserică în cinstea celor trei martiri și mai ales tradiția că, până la venirea tătarilor, au avut și sfintele lor moaște, nu știu. Rămâne încă de studiat. Cert este că, deși rușii nu vor să cedeze mingea, românii nu se grăbesc să o ia

nici atunci când "arbitrii" occidentali le-o oferă cu suficiente argumente...

Alte precizări:

- . Cele 2 icoane, cu Sfinții Inna și Rimma, sunt picturi moderne rusești. Rușii, ca și alți ortodocși, vor să aibă icoana "sfântului ocrotitor", iar atelierele bisericești nu întârzie să vină cu oferta cerută de piață. Vedem însă că aceste icoane nu fac nici o trimitere la felul în care cei trei martiri și-au sfârșit viața. La fel, apar icoane separate cu chipurile unora din cei 40 de mucenici din Sevastia.
- . În Occident mai este un sfânt Ina, numit și Ine (în ambele cazuri cu un singur „n”), despre care se spune că a fost nobil sau chiar rege în Anglia, apoi a ajuns monah la Roma și s-a săvârșit la 8 septembrie anul 727.